

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03-947/23

Podgorica, 21. jul 2023. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
Ministarka Ana Novaković Đurović

PREDMET: *Mišljenje na Nacrt zakona o zaštiti prirode*

Poštovani/a,

Zajednica opština je razmotrila Nacrt zakona o zaštiti prirode, koji je bio na javnoj raspravi od 8. juna do 18. jula 2023. godine i sa aspekta sistema lokalne samouprave ukazuje na sledeće:

1. Član 35 stav 4 (Proglašavanje zaštićenih područja) promijeniti na način da se omogući da **park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području više jedinica lokalne samouprave proglašavaju te jedinice lokalne samouprave.**

OBRAZLOŽENJE: Članom 35 je izvršena podjela nadležnosti za proglašavanje zaštićenih područja između centralnog i lokalnog nivoa vlasti prema vrstama zaštićenog područja, na način da je u nadležnosti centralnog nivoa vlasti utvrđeno proglašavanje: nacionalnog parka, strogih i posebnih rezervata prirode, dok je u **nadležnosti lokalnog nivoa utvrđeno proglašavanje parka prirode, spomenika prirode i predjela izuzetnih odlika.** Međutim, stavom 4 se odstupa od navedene podjele nadležnosti te se predlaže da park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području više jedinica lokalne samouprave proglašava Vlada. Kako sam čin proglašavanja zaštićenog područja predstavlja izjavu volje da će se navedeno područje štiti, posledičan redosled aktivnosti je da onaj koji proglašava zaštićeno područje treba da obezbijedi i mjere njegove zaštite, koje se materijalizuju kroz dalje odredbe zakona o osnivanju upravljača zaštićenog dobra, kao i donošenju i sprovođenju dokumenata za upravljanje zaštićenim dobrom (planovi i godišnji programi upravljanja). U prilog predložene sugestije idu i odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojim je propisano:

„U vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, opštine mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva.“ (član 186)

„Dvije ili više opština mogu, radi zajedničkog, ekonomičnijeg i racionalnijeg vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, osnovati privredno društvo ili javnu ustanovu, u skladu sa zakonom.“ (član 190)

„Radi zajedničkog vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, opština može zaključiti poseban ugovor sa drugom opštinom, ako je to u njihovom zajedničkom interesu.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuje se naziv i sjedište zajedničkog organa, privrednog društva, ustanove ili druge organizacije, stvarna i mjesna nadležnost, vrsta, obim i način

obavljanja zajedničkih poslova, način rada, odlučivanja i finansiranja, i nadzor nad radom, posebna prava i obaveze zaposlenih kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanak rada.

Nadležni organ lokalne uprave, odnosno posebne službe, koji na osnovu ugovora vrši poslove iz stava 1 ovog člana, dužan je da podnese godišnji izvještaj o radu, izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnji program rada opštinama koje su zaključile ugovor radi zajedničkog vršenja određenih poslova." (član 191).

Kao primjer uporedne prakse za normiranje podjele nadležnosti između centralnog i lokalnog nivo vlasti mogu poslužiti odredbe Zakona o komunalnim djelatnostima (čl. 27 i 28):

„Zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti

Član 27

(1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu da obezbijede zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti, pod uslovima koje sporazumno utvrde nadležni organi jedinica lokalne samouprave.

(2) Jedinica lokalne samouprave koja nije u mogućnosti da samostalno obezbijedi obavljanje komunalne djelatnosti, odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave obavljanje te djelatnosti može povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave.

(3) Ako se komunalna infrastruktura nalazi na području dvije i više jedinica lokalne samouprave i čini jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu ili ako se komunalna infrastruktura nalazi na području jedne jedinice lokalne samouprave, a služi za potrebe dvije ili više jedinica lokalne samouprave, jedinice lokalne samouprave dužne su da obezbijede zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

(4) U slučaju iz st. 1, 2 i 3 ovog člana vršilac komunalne djelatnosti priprema program i izvještaj o obavljanju komunalnih djelatnosti u skladu sa članom 26 ovog zakona, posebno za svaku jedinicu lokalne samouprave.

(5) Ako je izgradnja infrastrukture iz stava 3 ovog člana finansirana iz sredstava države i jedinica lokalne samouprave, zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti može se obezbijediti preko privrednog društva koje zajedno osnivaju Vlada i jedinice lokalne samouprave.

Obavljanje komunalne djelatnosti koju obezbjeđuje Vlada

Član 28

(1) Ako jedinice lokalne samouprave nijesu u mogućnosti da izgrade i/ili održavaju komunalnu infrastrukturu, koja čini jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu, a koja se nalazi na području dvije i više jedinica lokalne samouprave odnosno komunalnu infrastrukturu koja služi za potrebe dvije ili više jedinica lokalne samouprave, njenu izgradnju i/ili održavanje obezbjeđuje Vlada u skladu s ovim zakonom.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Vlada može:

- predati izgrađenu komunalnu infrastrukturu jedinicama lokalne samouprave, radi obezbjeđenja obavljanja komunalne djelatnosti, ili
- obezbijediti obavljanje komunalne djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Uslovi i način obavljanja komunalne djelatnosti iz stava 2 alineja 1 ovog člana utvrđuju se ugovorom.

(4) Ako jedinice lokalne samouprave ne obezbijede zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti u skladu sa članom 27 stav 3 ovog zakona Vlada će obezbijediti obavljanje te djelatnosti.

(5) Obezbjedivanje obavljanja komunalne djelatnosti u smislu stava 2 alineja 2 i stava 4 ovog člana vrši se preko privrednog društva iz člana 20 stav 1 al. 3 i 4 ovog zakona."

U protivnom, ako Vlada proglašava zaštićeno područje potrebno je da obezbijedi sve dalje mjere njegove zaštite.

2. U članu 59 stav 11 (Plan upravljanja, godišnji program upravljanja i izvještaj) treba propisati da **plan upravljanja za park prirode, spomenik prirode i predio izuzetnih odlika koji se nalaze na području dvije i više jedinica lokalne samouprave donose te jedinice lokalne samouprave.**

OBRAZLOŽENJE: Kao za tačku 1.

3. U članu 34 stav 4 (Učešće javnosti) umjesto predloženog treba propisati da predlagač akta o proglašavanju zaštićenog područja **obavještava zainteresovanu javnost o namjeri da određeno područje stavi pod zaštitom i da se obavještenje objavljuje na internet stranici i jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na teritoriji Crne Gore.**

OBRAZLOŽENJE: Kako se u prethodnom periodu ostavinski postupak nije najčešće vodio po službenoj dužnosti, već samo i u slučaju podnošenja zahtjeva od strane nekog od nasljednika, imovinske knjige (katastar) su nepouzdana u pogledu stvarnog vlasništva nad nepokretnostima koje se nalaze na određenom području. Iz navedenog razloga nije moguće sprovesti predloženu odredbu člana 34 stav 4, a da se ne dovede u rizik da bilo ko (samo jedan od vlasnika koji nije obaviješten na zakonom propisan način) pokrene postupak za poništavanje odluke o proglašavanju zaštićenog područja, sa svim posledicama koje to sa sobom nosi. Sa druge strane, uvažavajući potrebu i pravo javnosti da zna, predloženo je rješenje po ugledu na način obavještavanja javnosti prilikom izrade prostorno-planskih dokumenata, a kako je to propisano Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Pored navedenog, dostavljamo i primjedbe, predloge i sugestije opština Kotor i Tivat, koje su prispjele tokom trajanja javne rasprave.

Obradila:
Sanja Živković
Sekretarka Odbora za komunalne
djelatnosti i životnu sredinu

GENERALNA SEKRETARKA
Mišela Manojlović

DOSTAVLJENO: Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
- Miloš Sekulović, kontakt osoba u Ministarstvu
- Arina Maraš, kontakt osoba u Ministarstvu
- Generalnoj sekretarki Zajednice
- a/a